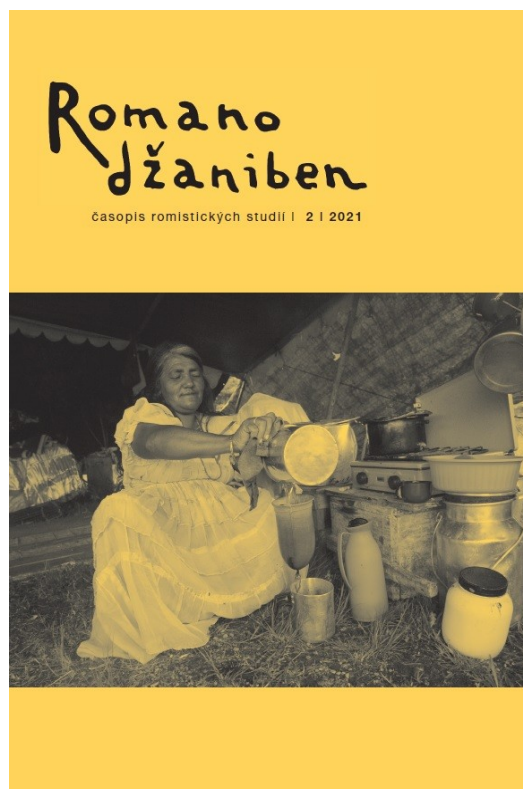
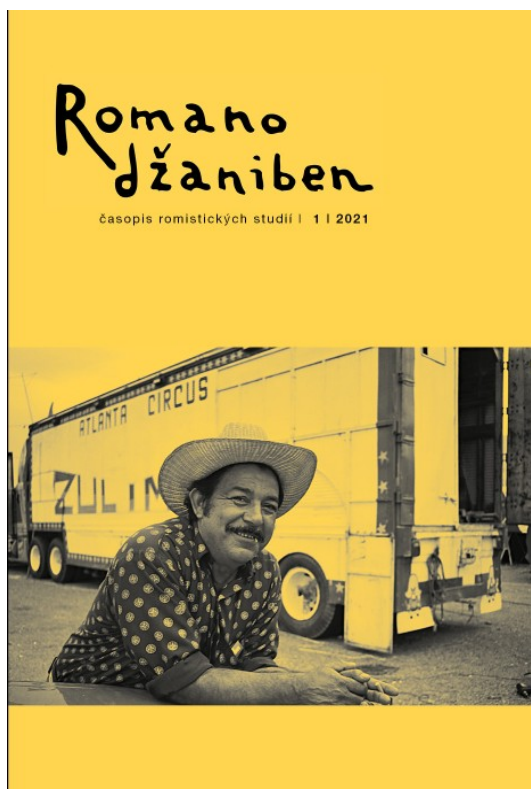

ROMANO DŽANIBEN, z. s.

VÝROČNÍ ZPRÁVA

ZA ROK 2021

Biskupcova 1866/85
130 00 Praha 3
IČO: 62941305 DIČ: CZ 62941305
č. ú. ČSOB 161582339/0300
ředitelka spolku: Mgr. Lada Viková
email: dzaniben@email.cz
www.dzaniben.cz

Obsah výroční zprávy

Spolek Romano džaniben	3
Personální zázemí spolku 2021	4
Časopis Romano džaniben	6
Historie časopisu	6
Současnost časopisu	6
Cílová skupina	7
Redakční rada časopisu Romano džaniben	8
Struktura časopisu	9
Časopis Romano džaniben v roce 2021	11
Romano džaniben – 1/2021	12
Romano džaniben – 2/2021	13
Financování časopisu	14
Další aktivity spolku v roce 2021	15
Romistické utopie	16
Dějiny Romů ve výuce	18
Finanční zpráva za rok 2021	20
Propagace	21
Zhodnocení roku 2021	22

Spolek Romano džaniben

Posláním spolku Romano džaniben je rozšiřovat povědomí o historii, jazyce a kultuře Romů mezi odbornou i širokou veřejností především prostřednictvím publikační a vzdělávací činnosti, a přispívat tak k překonávání bariér plynoucích ze vzájemné neznalosti.

Historie spolku, dříve sdružení, sahá do roku 1994, kdy přední česká indoložka a romistka Milena Hübschmannová se svými přáteli založila Nadaci Romano džaniben. Ta od roku 2005 do roku 2013 existovala pod názvem o. s. Romano džaniben a k 1. 1. 2014 se stala spolkem.

Téměř výhradní činností Romano džaniben bylo do roku 2005 vydávání stejnojmenného časopisu romistických studií, od roku 2005 se pak věnuje i dalším projektům, většinou edičního a vzdělávacího charakteru.

Personální zázemí spolku

V roce 2021 se aktivně na chodu spolku, redakčních pracích a koordinaci projektů podíleli následující členové spolku:

- Výkonná redaktorka (od roku 2000) a od září 2013 ředitelka spolku: **Mgr. Lada Viková** – psycholožka a romistka, odpovídá za redakční práci a dobrou jazykovou úroveň časopisu, zodpovídá za prosazení edičního plánu stanoveného Redakční radou. Podílí se jak na redakční práci, tak na korekturách, a pomáhá s výběrem literatury k recenzování. Zároveň se od září 2013 více podílí na administrativní činnosti a řízení celého spolku, je přítomna při jednáních o zamýšlených projektech, jedná se sponzory, organizuje schůzky redakce a spoluorganizuje schůzky redakční rady apod.

- Výkonná redaktorka a od května 2011 šéfredaktorka: **Helena Sadílková, Ph.D.** – romistka – zodpovídá za recenzní posouzení jednotlivých textů, zajišťuje komunikaci s autory a s recenzenty příspěvků. Podílí se na redakčních pracích a na prepisech českých a romských textů, překládá z angličtiny, doplňuje články o anglická resumé a aktivně zapojuje do redakčních prací studenty romistiky na FF UK a podílí se na výběru vhodných recenzentů pro romistickou i beletristickou literaturu, komunikuje s autory recenzovaných odborných článků.

- Výkonný redaktor a od května 2011 šéfredaktor: **Pavel Kubaník, Ph.D.** – romista, organizuje setkání Redakční rady, získává příspěvky do recenzované i nerecenzované části časopisu, podílí se na redakčních pracích, udržuje spolupráci se Seminářem romistiky na FF UK, komunikuje s recenzenty. Podílí se na prepisech rozhovorů, zodpovídá za sekci literatury a vyhledává literaturu vhodnou k recenzování. Je zodpovědný za organizaci pravidelného diskuzního setkávání Romistické utopie. Spravuje webové stránky a komunikuje s webmasterem.

- Výkonná redaktorka **Mgr. Renata Berkyová** – Absolventka romistiky, v současné době působí v Pražském fóru pro romské dějiny při Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, kde se zabývá válečnou a poválečnou historií Romů.

Má dlouhodobou zkušenost s lektorováním (JABOK, Nová škola, Kher, Romea). Od roku 2008 spolupracuje s organizací Romea – jako odborná poradkyně se podílela na natáčení dokumentárních filmů Stíny romského holocaustu (2014) a LETY (2019), pravidelně přispívá do časopisu Romano Vod'i. Je autorkou romské poezie a prózy. V redakci se podílí na redakci textů nerecenzované části a korekturám slovenského jazyka.

- Výkonný redaktor **Mgr. Jan Ort** – Výzkumný pracovník na Seminári romistiky FF UK, kde je současně doktorandem. Dlouhodobě se věnuje antropologickému výzkumu mezi Romy, a to především na východním Slovensku. Ve svém disertačním projektu se potom zaměřuje na poválečnou historii Romů v Československu. Vedle toho má zkušenosti s lektorováním a výukou romského jazyka. V redakci má na starost rubriku recenzí a anotací.

- Koordinátorka projektu Dějiny Romů ve výuce: **Mgr. Markéta Skočovská** – Absolventka oborů romistika na FF UK v Praze a žurnalistika na FSV UK v Praze. Vede interkulturní dílny od roku 2016. Jako koordinátorka projektu odpovídá za plnění harmonogramu, průběžné evaluace, komunikaci týmu, komunikaci s donátory, tvorbu průběžných a závěrečných zpráv, přípravu podkladů pro metodika projektu a za PR projektu. Zároveň koordinuje samotné dílny na školách a zodpovídá za komunikaci se školami, lektorkami, romskými pamětníky apod.

- Administrativní a technická podpora spolku: **Mgr. Jiřina Kuklová Stolařová** a **PhDr. Eva Zdařilová** – obě absolventky romistiky, mají na starosti distribuci časopisu předplatitelům a organizační a administrativní chod redakce, udržují korespondenci s předplatiteli a přispěvateli, zodpovídají za další administrativní záležitosti spolku (vyúčtování grantů a jiná projektová administrativa), navrhují úpravy webových stránek a spravují sociální síť spolku. Na redakčních pracích se pak podílí především překlady z německého jazyka (Eva Zdařilová) a korekturami (obě).

Časopis Romano džaniben

Časopis romistických studií

Časopis Romano džaniben je jediným recenzovaným periodikem v Česku, které se systematicky věnuje jazyku, historii a kultuře Romů v nejširším slova smyslu. Snaží se publikovat podložené a fundované informace z celého spektra humanitních oborů. Vedle odborných textů věnuje Romano džaniben prostor i autorské tvorbě romských literátů, portrétům romských osobností a umělců, recenzím a anotacím odborné romistické literatury a beletrie romských autorů.

Historie časopisu

U zrodu tohoto romistického časopisu v ČR stála doc. Milena Hübschmannová, zakladatelka romistiky na FF UK v Praze, se svými přáteli. Ti se také na podobě časopisu výrazně podíleli, jmenovitě (řazeno abecedně): Zbyněk Andrš, Ruben Pellar, Hana Šebková, Anna Žigová a Edita Žlnayová. Skladba Redakční rady a technické redakce se v průběhu let obměňovala. Časopis vychází nepřetržitě od roku 1994, do roku 2002 měl čtvrtletní periodicitu, jednotlivá vydání čítala v průměru 100 stran. Výraznější změny zaznamenal časopis v roce 2002, kdy o. s. Romano džaniben začalo na jeho vydávání spolupracovat s nakladatelstvím G plus G. Od té doby časopis vychází pololetně v průměru o 170 stranách a má současnou grafickou podobu, od prvního čísla roku 2012 pouze došlo k návratu k původnímu, menšímu formátu. Milena Hübschmannová redakci časopisu vedla celých 11 let do roku 2005, kdy tragicky zahynula, a šéfredaktorství na následující 3 roky převzal Peter Wagner. V roce 2009 se ho ujaly Jana Kramářová a po ní Eva Zdařilová, která v roce 2011 odešla na mateřskou dovolenou. Ta vedení redakce předala Pavlu Kubaníkovi a Heleně Sadílkové. Od podzimu 2013 je ředitelkou sdružení, resp. spolku Lada Viková.

Současnost časopisu

V roce 2010 byl časopis zařazen na seznam recenzovaných neimpaktovaných periodik spravovaný Radou pro vědu a výzkum. Kromě publikování odborných recenzovaných článků se ale na podobě časopisu nic jiného nemění: Romano džaniben i nadále otiskuje také popularizační články přístupné nejširší veřejnosti, aby tak zůstal informační, referenční a diskusní platformou pro celou řadu profesních skupin, a především pro Romy samotné.

Zároveň si redakce uvědomuje, že vzhledem k současné situaci v oblasti hodnocení vědy bude do budoucna třeba usilovat o zařazení časopisu do mezinárodních databází vědeckých časopisů, aby i nadále byl časopis pro autory zajímavý. Od roku 2022 redakce na podnět redakční rady usiluje o to, aby články vydané v časopise Romano džaniben a zároveň zveřejněné na webových stránkách spolku měly přidělené **DOI** (zkratka anglického digital object identifier, česky „digitální identifikátor objektu“), které je dnes již mezinárodním standardem.

V roce 2016 byl celý archiv časopisu od roku 1994 až po současnost digitalizován a on-line zveřejněn na webu spolku. Nejnovější dva ročníky časopisu jsou vždy přístupné pouze našim předplatitelům, starší čísla si v PDF může stáhnout z našich webových stránek zdarma kdokoliv.

Cílová skupina

Projekt byl a stále je určen: romistické obci, odborníkům a studentům romistiky a přílehlých oborů, romské i neromské veřejnosti se zájmem o romskou kulturu, Romům uplatňujícím své právo požívat a šířit vlastní kulturu v mateřštině, romským i neromským organizacím: neziskovým, charitativním a církevním organizacím, médiím, státní správě, specializovaným pracovištím, resp. profesním skupinám, které se dostávají do přímého styku s Romy: učitelům, sociálním pracovníkům, romským poradcům a asistentům, pracovníkům policejní a vězeňské služby.

Vzhledem k zaměření časopisu na širokou veřejnost a vzhledem k rozdělení časopisu na dvě části – odbornou a neobornou – si časopis zachovává předplatitele a zároveň publikované texty nezůstanou čtené pouze v kruhu akademickém, ale dostane se jim širšího obecnostva, což směřuje k jejich popularizaci.

Z povahy časopisu a způsobu jeho distribuce skrze Českou poštu, s. p. vyplývá, že nedochází k žádnému omezení jeho dostupnosti. Časopis je možné snadno objednat v redakci, je stále možné objednat si archivní čísla tohoto časopisu buď poštou, nebo mailem (kontakt je možné najít v tiráži časopisu a na webových stránkách www.dzaniben.cz).

Redakční rada časopisu Romano džaniben

Redakční rada časopisu zodpovídá za jeho odbornou a obsahovou stránku. Její členové jsou vybíráni dle svého působení a erudice v jednotlivých vědeckých oblastech, do kterých romistika zasahuje. Redakční rada časopisu navrhuje členy Odborné poradní a konzultační skupiny, kteří jsou odpovědní za recenzování zaslaných příspěvků a jejich doporučení či nedoporučení k publikování. Konečné rozhodnutí o publikování však je na šéfredaktorech.

Redakční rada se schází minimálně jednou ročně a na tomto setkání projednává a schvaluje další směřování časopisu a ediční plán. V roce 2021 se sešla 22. října v Praze.

Členové k 31. 12. 2021:

Mgr. Michael Beníšek, Ph.D.
Seminář romistiky, Katedra středoevropských studií, FF UK Praha

Mgr. Viktor Elšík, Ph.D.
Ústav obecné lingvistiky, FF UK Praha

Mgr. Lucie Fuková
antropoložka, od r. 2020 Státní zdravotní ústav

PhDr. Jana Horváthová
Muzeum romské kultury v Brně

Mgr. Alexander Mušinka, Ph.D.
Ústav rómskych štúdií, Prešovská univerzita v Prešove

Mgr. Tatiana Zachar Podolinská, PhD.
Ústav etnológie Slovenskej akadémie vied

doc. Jurina Rusnáková, PhD.
Ústav romologických štúdií na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre

Helena Sadílková, Ph.D.
Seminář romistiky, Katedra středoevropských studií, FF UK Praha; Ústav soudobých dějin Akademie věd ČR; Romano Džaniben, z.s.

Mgr. Lada Viková
Katedra sociální a kulturní antropologie, FF Univerzita Pardubice; Romano džaniben, z.s.

Struktura časopisu

RECENZOVANÁ ČÁST

Od roku 2009 minimálně polovinu časopisu tvoří vědecké články odborníků působících na poli celé řady vědních oborů, z nichž je možno nahlížet na historii, kulturu a jazyk Romů. Jejich odbornou úroveň a vědecký přínos před publikováním zhodnotí nezávisle na sobě dva recenzenti.

Příspěvky do recenzované části časopisu podléhají před publikováním recenznímu řízení. Texty jsou po přijetí redakcí a po vyhodnocení formálních náležitostí šéfredaktorem anonymizovány a předány k posouzení dvěma odborníkům. Odborníci jsou vybíráni podle zaměření posuzovaného textu z okruhu Redakční rady nebo Odborné poradní a konzultační skupiny. Vypracované posudky buď příspěvky k publikování doporučí, doporučí po přepracování nebo nedoporučí. V případě nejasností je text předán k posouzení ještě třetímu recenzentovi.

NERECENZOVANÁ ČÁST

V časopise i přes odborné zaměření zůstávají nadále zachovány níže uvedené rubriky. V České republice totiž dosud nevychází jiné periodikum, které by pravidelně věnovalo rozsáhlejší prostor memorátům především z období II. světové války, textům psaným v romštině, prezentaci romských osobností a recenzím a anotacím romistické literatury. Redakce časopisu Romano džaniben přitom publikování tohoto typu textů a informací považuje za stejně zásadní, jako je přinášení nových vědeckých poznatků, a proto jim i do budoucna bude věnovat stejnou péči.

Literatura

V této rubrice jsou pravidelně zveřejňovány autorské texty zavedených nebo začínajících romských spisovatelů. V případě autorů píšících romsky jsou jejich texty publikovány vždy v originále s českým nebo slovenským překladem, díla psaná v ostatních jazycích jsou publikována v českém překladu (resp. v českém originále). Ukázky jsou doplněny minimálně krátkou biografickou poznámkou o autorovi. Stále jsme otevření k navázání nových kontaktů na autory, jejichž díla dosud v časopise nebyla publikována, abychom je mohli v časopise představit.

Portrét osobnosti / Rozhovor

Z řad Romů se rekrutují nejen v České republice, ale v celosvětovém měřítku osobnosti vynikající svými schopnostmi a dovednostmi ve všech myslitelných oborech lidské činnosti. Imperativem časopisu Romano džaniben a především milou povinností je o těchto výtvarnících, politicích, hudebnících, literátech a mnohých dalších zpracovat portrét nebo je osobně navštívit a nahrát s nimi rozhovor, který následně v časopise opublikujeme. Druhým, neméně důležitým důvodem pro publikování rozhovorů, je dokumentování historických etap z pohledu přímých účastníků. Nejčastěji jsou obsahem rozhovoru válečné vzpomínky, migrace za prací apod.

Recenze a anotace

Tato rubrika obsahuje kratší anotace i obsáhlejší rozborné recenze romistické literatury a monografií romských autorů, výběrově i poezie a beletrie reflektující romskou kulturu.

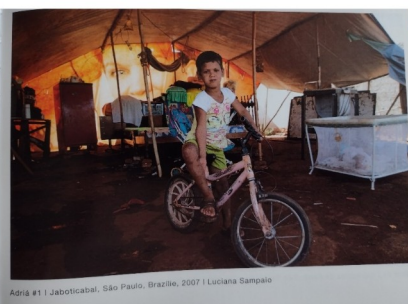
Časopis Romano džaniben v roce 2021

Projekt byl realizován v souladu s podmínkami dotací a splnil plánovaný záměr vydat dvě čísla časopisu *Romano džaniben* 1/2021 a 2/2021. Obě čísla byla vydána nákladem 300 kusů.

Redakce na vydání obou čísel spolupracovala s externími editory – antropologem Martinem Fottou z Etnologického ústavu Akademie věd ČR a Marianou Sabino Salazar, doktorandkou v programu iberských a latinskoamerických kultur a literatur na Texaské univerzitě v Austinu. Editorům se podařilo k tématu Romů v Latinské Americe a Karibiku sesbírat natolik zajímavé a obsáhlé články, že jsou tomuto u nás dosud velice málo probádanému regionu věnována nakonec obě čísla 28. ročníku časopisu. Podrobněji viz následující obsah obou čísel.

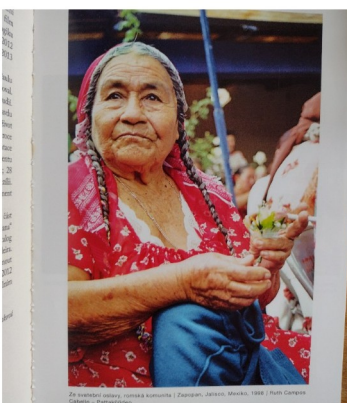
Curitiba, Paraná, Brazílie, 2007 | Luciana Sampaio

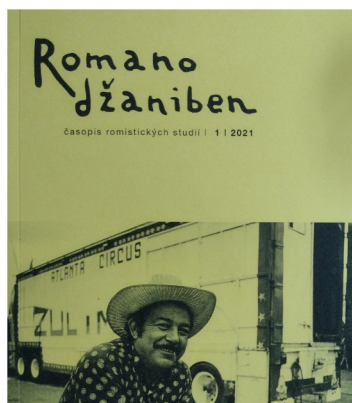
Adriá #1 | Jaboticabal, São Paulo, Brazílie, 2007 | Luciana Sampaio

Vig Yovani El Negro | Ocotlán, Jalisco, Mexiko, 2008 | Ruth Campos Cabello - Pattak

El Zorro | Juchitán de Zaragoza, Oaxaca, Mexiko, 2008 | Ruth Campos Cabello - Pattak

OBSAH ČASOPISU V ROCE 2021

ROMANO DŽANIBEN 1/2021

| TÉMA: ROMOVÉ V LATINSKÉ AMERICE A KARIBIKU |

Martin Fotta, Mariana Sabino Salazar

Romistika v Latinské Americe a Karibiku: Perspektivy a výzvy

RECENZOVANÁ ČÁST

Ann Ostendorf

Louisianští Romové: Konstrukce rasy v koloniálním Karibiku

Neyra Patricia Alvarado Solis

Mapování transatlantických trajektorií „gitanos“ („Cikánů“) v Mexiku

NERECENZOVANÁ ČÁST

Martin Fotta, Mariana Sabino Salazar

Úvod k literární sekci

Jorge Emilio Nedich

Ukázky z tvorby

Voria Stefanovsky

Ukázky z tvorby

Juan Luis Aguilera

Ukázky z tvorby

Martin Fotta, Mariana Sabino Salazar

Úvod k fotografické sekci

BAREVNÁ PŘÍLOHA

Ruth Margarita Campos Cabello, Tono Garcia Romero, Luciana Sampaio

Fotografické reprezentace Romů z Latinské Ameriky

RECENZE | ANOTACE

Neyra Patricia Alvarado Solís: *Nombrar y circular, gitanos entre Europa y las Américas. Innovación, creatividad y resistencia* (recenzoval Matias Dominguez)

Coletânea de artigos. Povos ciganos: Direitos e instrumentos para sua defesa (recenzovala Juliana Campos)

Márcio Vilar: *Calon-Welten: Eine Ethnografie über das Leben, Sterben und Weiterleben bei Ciganos in Brasilien* (recenzoval Martin Fotta)

Victor Vishnevsky: *Memórias de um cigano* (recenzoval Marcos Toyansk)

ROMANO DŽANIBEN 2/2021

| TÉMA: ROMOVÉ V LATINSKÉ AMERICE A KARIBIKU |

RECENZOVANÁ ČÁST

Mariana Sabino-Salazar

Vývoj postavy „Cikánky“ v mexické kinematografii (1943–1978) a její rasové a nacionalistické implikace

Pablo Irizarri

Chilští Romové ze skupiny Chorachane: Etnografické poznámky lingvisty

Esteban Acuña Cabanzo

Vyjednávání (ne)viditelnosti mezi romskými rodinami v Bogotě

NERECENZOVANÁ ČÁST

Aida Elizabeth Infante de Juan

Phirav mugo traio kon iek iló romanó / Kráčím životem s romským srdcem

David Lagunas

„Se dvěma kufry“: Španělští Romové v Mexiku

Elsie Ivancich Dunin

Taneční motiv ze severochilské pouště: „Los Gitanos“ („Cikáni“)

| NETEMATICKÁ ČÁST |

RECENZOVANÁ ČÁST

Milada Závodská

„...a to pro třibení romštiny“. Vznik „jazykové subkomise“ pro standardizaci romštiny užívané v redakci periodika Románo l'il Svazu Cikánů-Romů (1969–1973)

Příloha

M. Hübschmannová

Jak psát romštinu (pracovní materiál Svazu Cikánů-Romů)

RECENZE | ANOTACE

Philomena Franz: *Žít bez hořkosti. Příběh německé Sintky, která přežila holokaust* (recenzovala Helena Kaftanová)

Alexander Mušinka: *Elena Lacková I.* (recenzovala Radka Patočková)

Marcus Pape: *Sólo pro Jiřího Letova. Život a činnost důstojníka generálního štábu a experta na lágry podle archivních dokumentů a jeho deníků* (recenzovala Lada Viková)

Financování časopisu:

Vydání obou čísel časopisu Romano džaniben v roce 2021 podpořili:

Ministerstvo kultury ČR částkou 526 000,-

Magistrát hl. m. Praha částkou 140 000,-

FF UK v Praze přispěla částkou 40 000,-

Za štědrost děkujeme těmto a dalším soukromým podporovatelům.

Další aktivity spolku v roce 2021

Vedle vydávání stejnojmenného časopisu se spolek Romano džaniben zabývá také dalšími projekty, které jsou většinou edičního nebo vzdělávacího charakteru. V roce 2021 jsme plánovali zůstat věrní oblasti vzdělávání a prohlubování odborné diskuze pomocí již tradičního projektu **Dějiny Romů ve výuce** a přednáškového cyklu **Romistické utopie**. Podobu obou projektů ovlivnila opět pandemie covidu-19.

Romistické utopie 2021

Romistické utopie je cyklus neformálních přednášek, jehož cílem je sítovat komunitu odborníků zabývajících se z různých stran studiem života Romů a zároveň prezentovat nové poznatky z výzkumu pro zainteresovanou veřejnost. Počínaje rokem 2010 a konče rokem 2021 jsme uspořádali již přes 60 těchto přednášek, v posledních letech na půdě Kampusu Hybernská. Přednášky slouží mimo jiné i redakci časopisu k navazování kontaktů a poptávání textů do recenzované i nerecenzované části.

V roce 2021 bylo možné cyklus realizovat pouze v limitech aktuálních protipandemických opatření. Přednáškový cyklus těží především z neformální atmosféry a možnosti setkávat se, což bylo v roce 2021 možné během akademického roku jen částečně a redakce vždy aktuálně vyhodnocovala, který večer se uskuteční prezenčně a který v on-line prostoru. Nakonec se tři z pěti večerů uskutečnily prezenčně a dva on-line na platformě zoom. Účast se v průměru pohybovala okolo 25 návštěvníků. Nejvíce hostů dorazilo na večer nazvaný Café džaniben (47) a velkému zájmu se těšil i dokument Very Lackové Jak jsem se stala partyzánkou, který on-line shlédlo 185 diváků.

22. 6. 2021 **Café džaniben** – Neformální setkání s redakcí a autory textů nad posledními čísly Romano džaniben

21. 10. 2021 **Kateřina Andršová** (Univerzita Hradec Králové): Josef Koudelka (*1938) a jeho nahrávky romských písní z 60. let

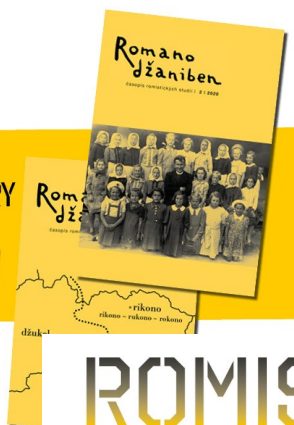
18. 11. 2021 **Edita Rigová** (Ústav etnológie a sociálnej antropológie Slovenskej akademie vied): Elokované pracoviská stredných odborných škôl a ich prínos k sociálnemu začleňovaniu, sociálnej mobilite a zamestnanosti mladých Rómov a Rómok

9.-18. 12. 2021 **dokument** – Vera Lacková: Jak jsem se stala partyzánkou

16. 12. 2021 **Vera Lacková** – diskuze nad dokumentem Jak jsem se stala partyzánkou

Café džaniben

NEFORMÁLNÍ SETKÁNÍ S REDAKCÍ A AUTORY
TEXTŮ NAD POSLEDNÍMI
ČÍSLY ROMANO DŽANIBEN

ROMISTICKÉ UTOPIE

Současný výzkum o Romech v ČR a ve světě.
Přednáška a diskuse.

37 38 39 40 41 42 43 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 60 62 63 64 65 66
2016 2017 2018 2019 2020 2021
#61

JOSEF KOUDELKA (*1938) A JEHO NAHRÁVKY
ROMSKÝCH PÍSNÍ Z 60. LET

Kateřina Andršová
Univerzita Hradec Králové

ČTVRTEK, 21. 10., OD 19:00,

KAMPUS HYBERNSKÁ, HYBERNSKÁ 4, ČITÁRNA (PROSTOR ZA KAVÁRNOU)

Pořádá Seminář romistiky KSES FF UK a časopis romistických studií Romano džaniben s podporou Magistrátu hlavního města Prahy.

Uplýnuje Utopie na www.dzaniben.cz

ROMISTICKÉ UTOPIE

Současný výzkum o Romech v ČR a ve světě.
Přednáška a diskuse.

37 38 39 40 41 42 43 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 60 61 63 64 65 66 68 69
2016 2017 2018 2019 2020 2021
#62

ELOKOVANÉ PRACOVISKÁ STREDNÝCH ODBORNÝCH ŠKŮL
A ICH PRÍNOS K SOCIÁLNEMU ZAČLEŇOVANIU, SOCIÁLNEJ
MOBILITE A ZAMESTNANOSTI MLADÝCH RÓMOV A RÓMOK

Edita Rigová

Ústav etnológie a sociálnej antropológie Slovenskej akadémie vied

ČTVRTEK, 18. 11., OD 19:00,

KAMPUS HYBERNSKÁ, HYBERNSKÁ 4, ČITÁRNA (PROSTOR ZA KAVÁRNOU)

Pořádá Seminář romistiky KSES FF UK a časopis romistických studií Romano džaniben s podporou Magistrátu hlavního města Prahy.

Projekt finančně podpořil Magistrát hlavního města Prahy v rámci dotace na vydávání časopisu Romano džaniben, a to z Programu v oblasti podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2021.

Dějiny Romů ve výuce

Projekt „Krajinou příběhů romské historie“ poskytuje již dvanáctým rokem zázemí pro pedagogy základních a středních škol, kteří chtějí do hodin dějepisu a společenských věd zahrnout také informace o moderní historii Romů žijících na českém území, a to od počátku 20. století po současnost. Na webových stránkách www.krajinoupribehu.cz jsou průběžně publikovány odborně zpracované kapitoly z romských dějin, včetně příběhů romských pamětníků, které jsou zasazeny do interaktivních map podle místa, kde se udály. V roce 2021 bylo pro web zpracováno 10 nových příběhů osob a míst spjatých s historií Romů na území ČR; nově se tak návštěvníci webu mohou seznámit s příběhy pamětníků z lokalit, jako jsou Hořice, Pečky, Jesenicko, Havlíčkův Brod, Orlová nebo Oslavany u Brna.

Ke každému textu vytvořila metodička materiál s jednotlivými úkoly pro žáky/ uživatele, která radí, jak ve výuce či volnočasovém programu s materiály správně pracovat.

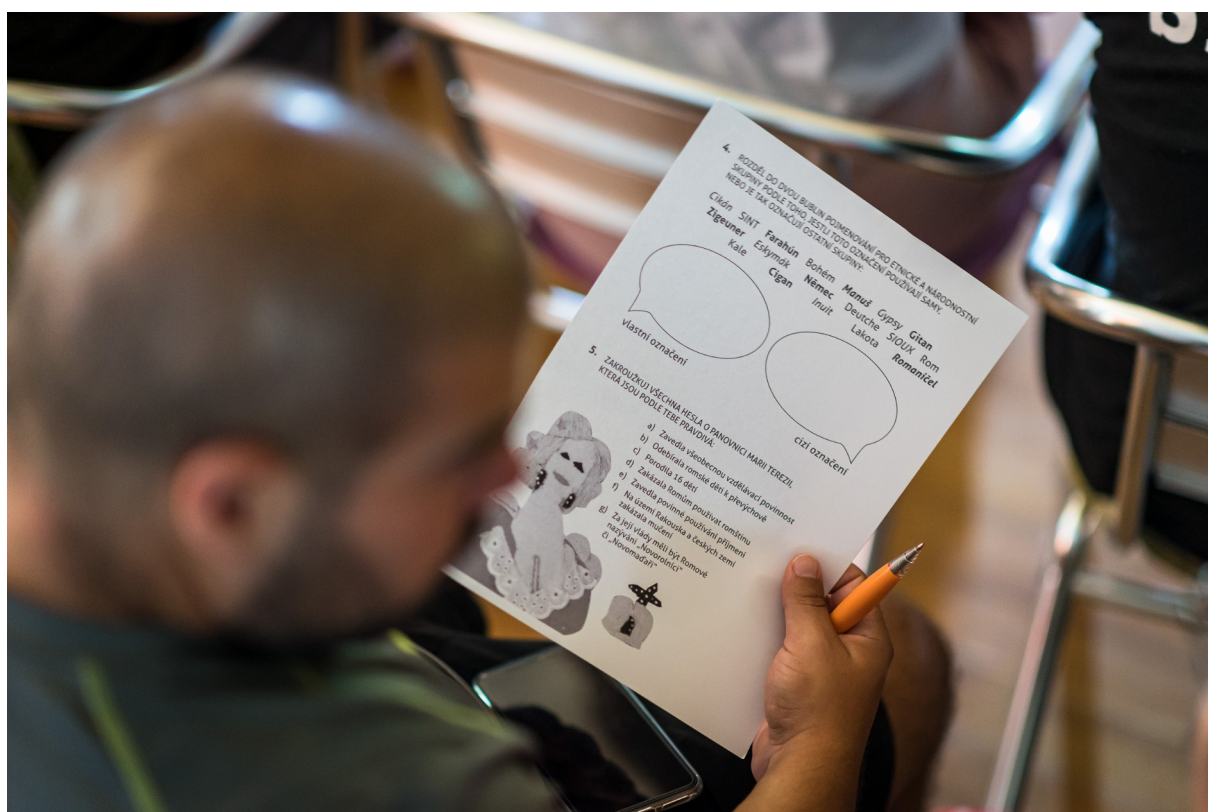
Kromě interaktivních map a dalších zajímavých odkazů na webu nabízí projekt 2. stupňům základních škol, středním školám, nízkoprahovým zařízením, vysokým školám a dalším také dílny, během nichž získávají žáci informace o romské historii, kultuře i jazyce a pod vedením lektorky se přímo setkávají s romskými pamětníky a informanty. Pomocí orálně historických metod se žáci učí zachycovat a reflektovat tyto příběhy. V roce 2021 se uskutečnilo 6 bloků dílen v nízkoprahových zařízeních pro děti a mládež v Praze (tři dílny), Ostravě, Tanvaldu a v Brně. Brněnské dílny proběhly v rámci Letní školy Romipen organizace Centrum společného zájmu. Celkem dílnami prošlo 151 klientů a studentů. Velkou část účastníků tvořili Romové. Cílem celého projektu je prostřednictvím moderní historie Romů tematizovat aktuální celospolečenské problémy a u dětí a mládeže aktivovat schopnost kriticky uvažovat o tématech otevřené i skryté xenofobie či netolerance vůči členům naší společnosti. Nově, vzhledem k výraznému zastoupení Romů v našich cílových skupinách, cílíme na vyšší povědomí o historii Romů právě mezi jimi samotnými.

Z hodnocení vybíráme několik zajímavých citací:

„Dozvěděla jsem se, jak se poji diskriminace vůči Romům s historií.“

„Teď už o Romech vím mnohem víc, hodně jsem se dozvěděla o jejich kultuře a historii. Určitě se na ně teď budu dívat úplně jinak.“

„Budu vzdělávat lidi, kteří mají vůči Romům předsudky.“

Projekt v roce 2021 podpořilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy částkou 185 500 Kč, Magistrát hlavního města Prahy částkou 50 000 Kč a Nadační fond obětem holocaustu částkou 25 000 Kč. Děkujeme za podporu.

Finanční zpráva za rok 2021

Rozvaha k 31. 12. 2021 (v tisících Kč)

AKTIVA celkem	276	PASIVA celkem	276
A. Dlouhodobý majetek celkem	-	A. Vlastní zdroje	133
B. Krátkodobý majetek	276	A. I Jmění celkem	40
B. II Pohledávky	42	B. Cizí zdroje	143
B. III Krátkodobý finanční majetek	233	B. II Dlouhodobé závazky celkem	-
B. IV Jiná aktiva celkem	1	B. III Krátkodobé závazky celkem	91
		B. IV Jiná pasiva celkem	52

Výkaz zisku a ztráty (v tisících Kč)

NÁKLADY CELKEM	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
		1027
A.I. Spotřebované nákupy a nakupované služby	438	-
A.II. Změna stavu zásob vlastní činnosti	0	-
A.III Osobní náklady	585	-
A.IV Daně a poplatky	0	-
A.V Ostatní náklady	4	-
A.VI Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a opravných položek celkem	0	-
A.VII Poskytnuté příspěvky celkem	0	-
A.VIII Daň z příjmů	0	-

VÝNOSY CELKEM	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
		958
B.I. Provozní dotace	875	-
B.II. Přijaté příspěvky	17	-
B.III. Tržby za vlastní výkony a zboží	66	-
B.IV. Ostatní výnosy	0	-
B.V. Tržby z prodeje majetku	0	-

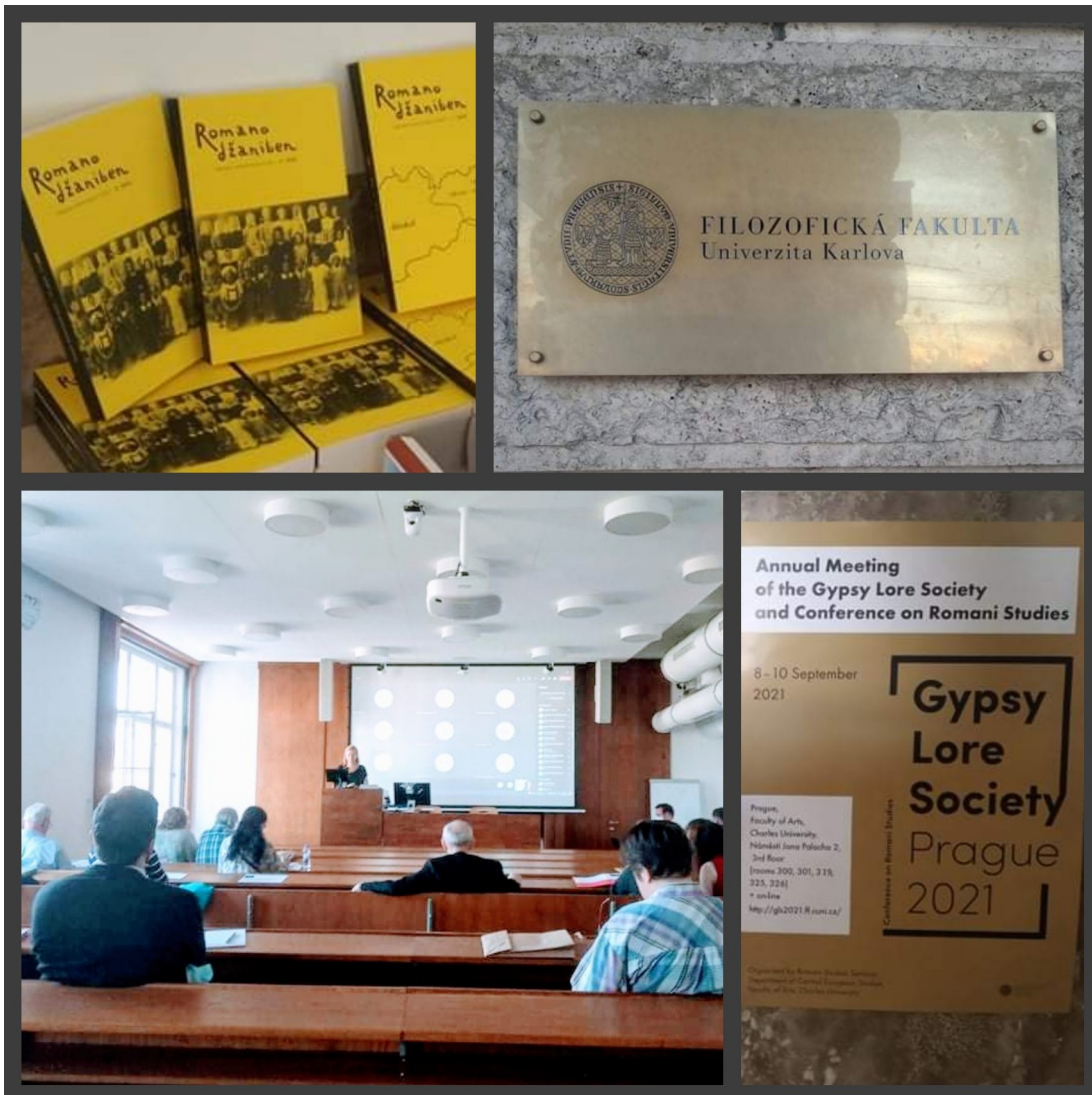
C. Výsledek hospodaření před zdaněním	-69
D. Výsledek hospodaření po zdanění	-69

Propagace

V roce 2021 jsme veřejnost aktivně oslovovali zejména prostřednictvím sociálních sítí – především Facebooku, kde již naše stránka přesáhla 1700 fanoušků. Interakce u jednotlivých příspěvků a jejich stoupající tendence naznačují, že odběratelé obsah publikovaných sdělení skutečně sledují.

V návaznosti na stoupající aktivitu našich sociálních sítí evidujeme i stoupající návštěvnost našich webových stránek, kde je nejvyhledávanější částí on-line archiv časopisu.

Přestože nebyl rok 2021 díky pandemii covidu příliš kontaktní, podařilo se nám časopis prezentovat i osobně při vícero příležitostech. Vedle diskuzních večerů Romistické utopie to byla především mezinárodní konference Gypsy Lore Society, kterou v září 2021 hostila Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze.

Zhodnocení roku 2021

Rok 2021 se do dějin celého světa zapíše stejně jako rok 2020 jako rok pandemický, a ne jinak jsme jej vnímali i my ve spolku Romano džaniben. Omezení plynoucí z epidemiologické situace ovlivnila i činnost našeho spolku a museli jsme při realizaci projektů hledat alternativy. I přesto hodnotíme rok 2021 jako úspěšný:

Opět se nám podařilo vydat zajímavá čísla unikátního časopisu Romano džaniben, jenž je jedinečným odborným romistickým periodikem v České republice.

Již 12 let se daří pořádat projekt „Dějiny Romů ve výuce“, a to vždy s pozitivní odezvou. Realizátorky dokázaly navázat spolupráci jak s novými školami, tak s romskými informátory. Během posledního roku realizace projektu se navíc ukázalo jako perspektivní zaměřit do budoucna vedle základních a středních škol pozornost také na nízkoprahová zařízení, na studenty-pedagogy apod.

Celkově je možné činnost Romano džaniben z. s. v roce 2021 vyhodnotit jako úspěšnou: všechny naplánované aktivity se podařilo díky přiděleným dotacím a díky snaze členů spolku realizovat. Spolek tímto rokem završil 28 let trvání a nepřetržitou kontinuitu a je naším přáním, aby se nadále dařilo aktivity udržet a rozvíjet.

Za spolek Romano džaniben

Lada Viková